

РОЛЬ МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСАХ

Кравчуновська А.О., здоб. ОС «бакалавр»
Науковий керівник – ст. викл. кафедри бізнес-аналітики та
цифрової економіки **Ю.І. Дияк**
Національний авіаційний університет

У сучасних умовах глобалізації, формування міжнародних стратегій економічного розвитку є дуже складним процесом. Це підкреслює актуальність питання створення таких стратегій суб'єктів глобальної економіки (держав, регіональних інтеграційних угруповань, ТНК тощо) на тривалий період для розв'язання важливих глобальних проблем. Роль міжнародних економічних організацій у цьому процесі викликає як науковий, так і практичний інтерес.

Міжнародна організація - це об'єднання держав, установ, та фізичних осіб, які спільно виконують певну програму або мету відповідно до встановлених правил і процедур, і їхні дії розповсюджуються за межами національних кордонів. Основною особливістю міжнародних організацій як суб'єктів сучасної глобальної економіки є те, що, разом з державними органами, вони виступають регуляторами економіки. Вони виконують регулюючі функції на світовому рівні поза рамками національних кордонів. Як такі регулятори, міжнародні організації впливають на розвиток та напрямок світової економіки, оскільки залучають до систематизованого процесу багато держав. Фактично, практично жодна держава в світі не залишається поза участю в якій-небудь організації, і більшість країн є членами кількох різних міжнародних організацій.

Давайте розглянемо потребу у створенні міжнародних організацій. Вона полягає в наступному - об'єднати зусилля держав для розробки загальної стратегії вирішення глобальних проблем і, що надзвичайно важливо, створити умови для її втілення. Це завдання надзвичайно складне, оскільки ми говоримо про країни з різною політичною, економічною і соціальною спрямованістю, різним рівнем розвитку та національними, культурними, релігійними та етнічними особливостями.

Спираючись на вищезазначені критерії, робимо висновок, що у глобалізаційному процесі міжнародні організації мають наступні ключові риси:

- наявність установчого документу;

- постійний або регулярний характер діяльності;
- застосування багатосторонніх переговорів і обговорення проблем як основного методу роботи;
- ухвалення рішень за допомогою голосувань або досягнення консенсусу;
- характер прийняття рішень у вигляді рекомендацій.

Уряди, які підписали статут міжнародних організацій, що здійснюють контроль, зобов'язані періодично приймати експертні місії з цих організацій і передавати їм поточну інформацію, відповідати на запити і вести відкритий діалог. За бажанням уряду, зміст обговорень може залишатися конфіденційним і не розголошуватися міжнародною організацією, з якою проводяться дискусії. Типовим прикладом є МВФ, головна функція якого полягає у жорсткому контролі за економічною політикою своїх членів для надання рекомендацій щодо запобігання можливим макроекономічним дисбалансам та ефективному вирішенню наявних проблем.

Для виконання своїх завдань організації мають відповідну систему, яка базується на своїх внутрішніх органах. У кожній організації існує найвищий орган, де представлені всі її члени. Цей орган може мати різні назви, такі як асамблея, конференція, конгрес тощо. У загальних міжнародних організаціях ці органи численні і призначені для прийняття рішень, переважно із нагальних важливих питань. Наприклад, термін "Генеральна асамблея" буквально означає "загальні збори", і ця назва використовується для найвищого органу в таких організаціях.

До прикладу розглянемо дії ЄС щодо воєнного конфлікту в Ізраїлі. Ще кілька тижнів тому Євросоюз сподівався відновити переговори між Ізраїлем та Палестинською адміністрацією за допомогою нової близькосхідної мирної ініціативи, яка передбачала мирні стимули для обох сторін. Річ у тім, що ЄС у своїй політиці щодо регіону був сфокусований не лише на миротворчості, а й на прямій підтримці Палестини, основним донором якої протягом десятиріч була саме об'єднана Європа. [2]

Терористичні акти в Ізраїлі, роблять зміни невідворотними. Проте в Європейському Союзі немає єдності в питанні того, які саме зміни мають відбуватися, оскільки не всі країни готові ставати на бік Ізраїлю. За цих умов свою політику щодо регіону доведеться формувати також Україні, враховуючи позицію ЄС, до якого ми інтегруємося, США, від яких залежить наша безпека, Ізраїлю, який, так само, як і ми, бореться з терористами, і арабських держав, які надають нам підтримку.

Отже, через глобалізацію початку XXI ст., світ мав постати єдиним соціально-економічним організмом, функціонування якого вимагає узгоджених дій урядів, бізнесових кіл, представників громадськості різних країн. Повертаються часи, коли стосунки між державами вирішуються силовими методами. Порозуміння через домовленість, пошук взаємовигідних варіантів розв'язання проблем, координація діяльності світового співтовариства, вирішення суперечок, боротьба з глобальними і регіональними проблемами – мета функціонування та створення низки міжнародних організацій, які спрямовані на вирішення певних спільних питань чи реалізації проєктів.

Інформаційні джерела

1. Olena Boiko, Svitlana Kucherenko, Liudmyla Levaieva, Yuliia Horodnichenko (2020). Innovation and investment fundamentals of the development of enterprises of the G7 countries during the period of globalization challenges. *Journal of Hygienic Engineering and Design*, Vol. 31, pp. 95-115.

2. <https://www.eurointegration.com.ua/articles/2023/10/10/7171065/>

СУЧАСНА ПРОБЛЕМАТИКА ЦИФРОВІЗАЦІЇ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Красовський В.В., здоб. ОС «магістр»

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **В.О. Козуб**
Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця

Сучасний світ переходить до абсолютно нової технологічної, економічної та соціальної реальності. Відмічають зміни технологічної структури світової економіки, що призводять до переформатування традиційних систем, необхідності формування нових соціальних та економічних стратегій, зміни технологічних парадигм, моделей управління та соціальних норм, масштабних демографічних зрушень. Однак проблема полягає в тому, що цей перехід відбувся дуже швидко – не за тисячу років, як аграрний, чи століття, як індустріальний, а лише за кілька десятиліть. Для будь-якої країни виробничий сектор і підтримання власного технологічного рівня є стратегічним державним завданням розвитку економіки, сфери послуг, забезпечення зростання доходів і національного добробуту.

В останні десятиліття інформатизація стає важливим чинником підвищення продуктивності праці та покращення якості життя, а дослідники вважають ці зміни початком нової ери економічного